

УДК (7.05:7.091):687.1

ЕСТЕТИКА ДЕКОНСТРУКЦІЇ РІКА ОУЕНСА: ВПЛИВ НА СУЧАСНУ ІНДУСТРІЮ МОДИ

ГАСЕМ Аміна, ВАСИЛЬЄВА Марина

Харківська державна академія дизайну і мистецтв, Харків, Україна
gasem.amina@ksada.org, designmarina77@gmail.com

У роботі розглянуто художньо-композиційні особливості деконструкції у творчості американського дизайнера Ріка Оуенса, його естетичне ставлення до сучасного дизайну одягу. Проаналізовано особливості формоутворення, використання нестандартних матеріалів і технологій в колекціях дизайнера різних періодів. Підкреслено важливість деконструктивного підходу і переосмислення традиційного бачення моди, вплив на сучасний дизайн одягу.

Ключові слова: *деконструкція, формоутворення, трансформація, естетика, гранж, мода, дизайн.*

ВСТУП

В сучасному світі моди деконструктивізм не є чимось новим і оригінальним, але саме деконструкція відкриває нові можливості для інтерпретацій сміливих ідей, поглядів, звичок. Так, процес створення одягу перетворився на суцільний експеримент з формами і елементами костюма, запозиченими з різних традицій і стилів. Це «гра» протиріч і нонконформізму, боротьба сенсів, яка відображається в перебудові внутрішнього змісту костюма, зміні ключової функціональної складової у дизайні одягу. Деконструкція тут розглядається як процес створення чуттєвого, естетичного одягу, який має глибинний вплив на звички сучасного суспільства.

ПОСТАНОВКА ЗАВДАННЯ

Метою роботи є виявлення проявів деконструкції та її характерних ознак у сучасному дизайні одягу на прикладі творчості Ріка Оуенса; визначення закономірностей деконструктивізму в його роботах; виявлення безпосереднього впливу дизайнера на естетичне уявлення сучасної моди і процес створення одягу в цілому.

РЕЗУЛЬТАТИ ДОСЛІДЖЕННЯ ТА ЇХ ОБГОВОРЕННЯ

Аналізуючи творчість Ріка Оуенса (рис.1) з точки зору деконструктивізму, насамперед, необхідно відзначити, що це історія про звільнення від нав'язаних суспільством правил. Прийоми, які використовує дизайнер у своїх колекціях, безпосередньо пов'язані з деконструкцією. Це *інверсія*, коли автор змінює або замінює деталі костюма, одягаючи, наприклад, светер на голову як головний убір [3], *асиметрія*, *багаточаровість* і *розбирання на частини* певних деталей одягу, *використання нетипових технологій* як у конструюванні одягу, так і в його виготовленні, *застосування*

різних фактур, що виявляє в образах «тваринний початок» і відверту природність. В його роботах можна простежити шлях від піднесеного святого, чистого до земного, брудного, порочного і зіпсованого, природу почуттів людської істотності, де протиріччя сенсів і гармонія внутрішнього виміру людини, яку бачить дизайнер, з'єднуються в одне ціле.

Естетика порушеного ідеалізму постає як одна із форм прояву сучасного дизайну одягу. Таким чином, сам одяг, який створює Рік Оуенс, постає відображенням настроїв суспільства, його недоліків і вад. Він «поза модою» і часом.

Рис.1. Rick Owens

Рис. 2. Rick Owens, фрагмент колекції сезону весна-літо 2016

Художньо-композиційні особливості, які застосовує у своїх роботах Рік Оуенс – це перш за все використання принципу асиметрії, гіперболізація форми, навмисне перебільшення масштабу окремих елементів або виробу в цілому; створення динамічних, контрастних композицій, відхід від класичних правил конструювання, переміщення, використання нестандартних матеріалів. Працюючи в рамках деконструктивізму, він створив власний стиль в одязі. Поєднання готичного стилю – гранжу і гламуру створило таке новомодне явище як «гланж». Прийнятні, сам дизайнер так висловлюється про свою творчість. Прийоми деконструкції такі як: пошкоджені тканини, багатшаровість, гендерна нейтральність притаманні його виробам, тим самим автор висловлює філософію «хаосу», який коїться всередині людини [2].

Рік Оуенс безпосередньо справляє великий вплив на fashion індустрію. Його деконструктивний підхід формує сучасні тенденції моди, змінюючи існуючі стандарти краси, провокує дизайнерів на експерименти з нетрадиційними матеріалами та технологією.

Слід відзначити, що дизайнер значну увагу приділяє процесу демонстрації одягу, розглядаючи цей формат репрезентації дизайну костюма як ключову концепцію колекції. Наприклад, у показі 2014 року замість професійних моделей Оуенс запросив до участі в показі танцюристів

вашингтонського колективу Divas. Особливістю учасників танцювального колективу є те, що усі вони «великих розмірів», що є абсолютним протиставленням звичним стандартам типового вигляду моделей. Окрім того, стандартне дефіле Divas замінили динамічним і навіть агресивним танком, який абсолютно змінив емоційно-психологічну складову показу, його формат і, відповідно, сприйняття (рис.3). Тим самим дизайнер поставив під сумнів, чи-то заперечив, думку про ідеальність тіла і поняття краси.

Ще один яскравий приклад нетипового підходу до показу демонструє колекція сезону весна-літо 2016 року. Під час дефіле одні моделі несли на собі інших моделей (рис. 2). Свою ідею дизайнер охарактеризував як новий погляд на одяг і спосіб його використання. Таке переосмислення функціональності одягу, яке відобразилося у способі його носіння, трансформувало й сприйняття одягу в цілому.

Рис.3 Rick Owens, фрагмент колекції сезону весна-літо 2014

Рис.4 Rick Owens, модель колекції 2024

У колекції Ріка Оуенса 2024 року одним із головних акцентів став об'ємний одяг, який додав драматичності образам. Характерні риси, які використовує у своїх роботах дизайнер – це величезні коміри, блискавки та металеві аксесуари [1]. У своїх моделях він сміливо грає з пропорціями та формами, часом спотворюючи їх. Він створює несподівані комбінації та контрасти, які, як здається, не тільки змінюють силует костюма, викликаючи гостроту емоційного сприйняття нових форм, але й модифікують тіло моделей. Останні нагадують прибульців або зомбі. Їх зовнішній вигляд викликає і зацікавленість, і острах. Подібне емоційно-образне сприйняття посилюється драматичністю тотального чорного кольору застосованих дизайнером матеріалів. Втім, у колекції Ріка Оуенса представлені й класичні моделі, що правда, в новому виконанні – з унікальними деталями такими як, наприклад, взуття, яке нагадує надувну кулю або високі шкіряні чохли на взуття, які прикрашені масивними блискавками та нестандартними композиційно-конструктивними рішеннями як наприклад, пуховики з високими, гострими

комірами і радикально-довгі брюки кльош, які деформують пропорції, витягуючи силует.

ВИСНОВКИ

Підсумовуючи, відзначимо, що деконструкція в роботах Ріка Оуенса становить основу дизайну всього створеного ним одягу і виражає новий спосіб побудови «нового буття», переосмислення вже сформованих правил, що призводить до зміни масової свідомості, розкриває індивідуальність і внутрішній світ людини, її бажання і слабкості.

Аналіз робіт дизайнера дозволяє визначити принципові підходи щодо проектування одягу, як наприклад, асиметричність, експерименти з формою та фактурним вирішенням, використання переважно чорного кольору або ахроматичних відтінків. Насамперед, це зміст «інтелектуального дизайну», який транслюється через деформацію форми костюмів, змушуючи суспільство сприймати недосконалість тіла як ідеал. Дизайнер створює речі для повсякдення, додаючи шарм гламуру, змінюючи погляди на життя.

Завдяки деконструкції та креативній творчості таких дизайнерів як Рік Оуенс, сучасна мода сприймається як пошук засобів самовираження. В сучасному дизайні конструкція костюма стає більш складною. Зокрема, нашарування і взаємозв'язок декількох форм, з'єднання різних стилів і використання деконструктивних прийомів здебільшого застосовуються для виразу інтелектуального змісту. Такий зміст впливає на художньо-композиційні особливості моделей, на їх естетику в цілому. І, власне, саме це потребує більш поглибленого аналізу.

ЛІТЕРАТУРА

1. Eceiza L. Atlas fashion designers. Rockport publishers. 2011, 496 p.
2. Entwistle J. The Fashioned body. Polity press, Cambridge. 2015, 392 p.
3. Owens R. Written by Rick Owens, Photographed by Danielle Levitt. Rizzoli, New York. 2019, 200 p.

HASEM A., VASYLIEVA M.

DECONSTRUCTION AESTHETICS OF RICK OWENS: INFLUENCE ON THE CONTEMPORARY FASHION INDUSTRY

Abstract: The paper deals with the artistic and compositional features in the deconstruction of the American designer Rick Owens, his aesthetic attitude to contemporary fashion design. The peculiarities of shape formation, the use of non-standard materials and technologies in the designer's collections of different periods are analyzed. The importance of a deconstructive approach and rethinking of the traditional vision of fashion, its influence on contemporary fashion design is emphasized.

Keywords: deconstruction, shaping, transformation, aesthetics, grunge, fashion, design.